

Українська мова

5 клас

Сьогодні
09.05.2025

Маніпуляції у спілкуванні

Мета: сформувати поняття про один із видів спілкування - маніпуляції; як протистояти маніпуляціям; розвивати спостережливість, вміння виділяти головне, пам'ять, увагу, мислення й мовлення, уточнювати й збагачувати словниковий запас учнів.

**Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо,
Роботу швидше починаймо.**

Сьогодні
09.05.2025

Вправа «Вітання». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

**Хто прийшов із
гарним настроєм
— рукою махніть.**

Сьогодні
09.05.2025

Вправа «Вітаю». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

**Хто чує мене —
ГОЛОВОЮ КИВНІТЬ.**

Сьогодні
09.05.2025

Вправа «Вітаю». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

**Хто бачить мене
— прошу, оком
моргніть.**

Сьогодні
09.05.2025

Вправа «Вітаю». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

**Хто найвеселіший
— ви всім
усміхніться.**

Сьогодні
09.05.2025

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
09.05.2025

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

занапастити, зухвалий

1. Що таке «маніпуляція»? Хто й чому до них вдається?
2. Які є види маніпуляцій?
3. Як протистояти маніпуляторам?

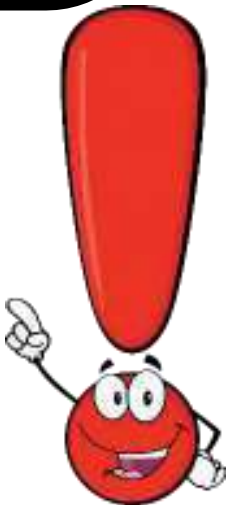
Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Одним із сучасних видів спілкування є маніпуляція. До неї вдаються люди, які хочуть впливати на почуття й поведінку людей, щоб одержати бажане. Будь-хто може зазнати впливу спритного маніпулятора / спритної маніпуляторки.

Вправа . Розгляньте таблицю. Чи стикалися ви або ваші знайомі з чимось подібним? Наведіть приклади. Чи маєте власний досвід протистояння маніпуляціям? Якщо так – поділіться

№ п/п	Назва маніпуляції	Суть маніпуляції	Приклад
1.	Залякування	Маніпулятори розповідають страшні історії, щоб домогтися бажаних дій, вчинків, поведінки.	Якщо ти не принесеш гроші – у тебе заберуть телефон. Якщо будуть погані оцінки – не купимо велосипед.
2.	Використання невпевненості	Невпевнена людина – легка здобич маніпулятора	Що тут роздумувати? Треба діяти і негайно! 98% покупців цим товаром задоволені!
3.	Перекладання вини	Намагання нарощувати почуття вини, перекладаючи вину за чужі помилки, змушують щось зробити, щоб зменшити провину, накопичують невдоволення собою, роздратування й агресію	Через тебе вже й так зазнали втрат інші. Твого рішення чекають, від тебе залежить...
4.	Стимулювання марнославства	Підштовхують людей на різні вчинки, звинувачуючи їх у боягузтві; у результаті люди ризикують життям, щоб довести хоробрість, надійність тощо.	Тобі що слабо? Он у нашому дворі вже всі це робили! Ти ж козак/козачка, треба підтвердити це! Я впевнений, ти це зможеш!
5.	Тиск на жалість	Викликати до себе почуття жалості, щоб підштовхнути людину до потрібних дій.	Ситуація безвихідна, уся надія на тебе! Невже тобі байдуже, як ...

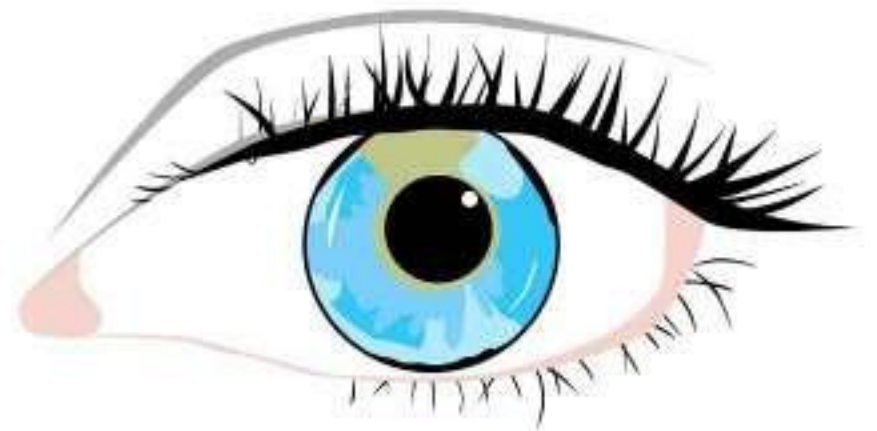
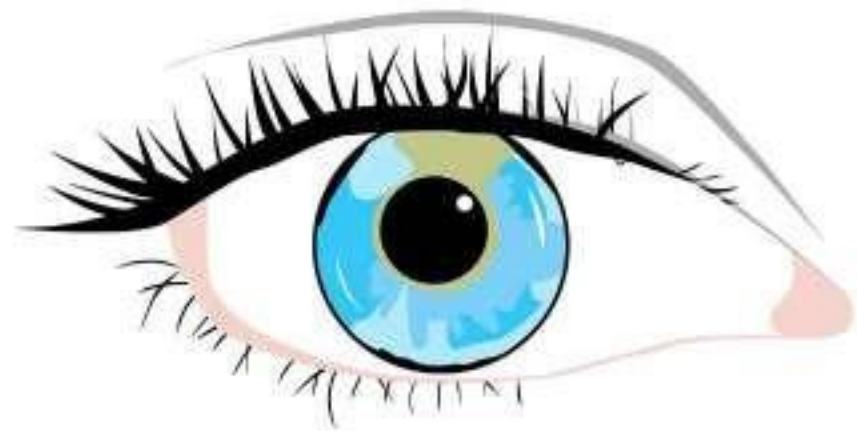

Вправа 538. Прочитайте уривки з байок Леоніда Глібова. Хто постає в ролі маніпулятора? До яких маніпуляцій вдалися персонажі байок?

Аж суне Вовк – такий
страшений
Та здоровенний!
Та так прямісінько й біжить
До бідного Ягняти...
– Нащо се ти, собачий сину,
Тут каламутиш берег мій
Та квапиш ніс поганий свій
У чистую оцюю воду?
Та я тобі за сую шкоду
Ти знаєш, що зроблю?..
Як муху, задавлю!

Аж і Лисичка тут стоїть
І жалібно квилить:
– Голубко–кумонько! Тебе я ждала–ждала,
Аж плакала, як виглядала,
Щоб голосочок твій почуть,
Хоч на хвилиночку про горенько забудь...
Ти, може, серденько, того й не знаєш,
Як гарно, любо як співаєш –
І соловейко так не втне...
Розваж хоч трошечки мене! –
Прийшлося роззявитись дурному горлу:
– Кра! Кра! – а ковбаса додолу,
Лисичка хап – і у кущі мерщій...

КРІСЛО
АВТОРА

Вправа 540. Розгляньте малюнок. У якій сфері він ілюструє маніпуляції?
Запропонуйте варіанти реагування на репліки. Хто найчастіше може піддаватися такому впливу?

Тема уроку корисна тим, що... Найбільше зацікавило завдання... Найскладніше було виконати ..., оскільки... Я навчився / навчилася ...

Домашнє завдання:

складіть діалог, у якому один мовець намагається маніпулювати, а інший протистоїть, не піддається на його хитрощі

Як протистояти маніпуляціям?

Постійно підвищуйте самооцінку, впевненість у собі і будьте готові сказати:

1. Мені треба подумати.	4. Підвищувати постійно самооцінку: «Я ніколи не дозволю нахабства у свій бік», «Я не дозволю використовувати себе».
2. Чого ти хочеш? Я розумію, що ти мною маніпулюєш, скажи прямо, що тобі потрібно!	5. Надайте інформацію, звідки у вас ці дані?
3. Створити список цінностей, відповідно до яких приймати рішення.	

Рефлексія «Лимонний настрій». Обери емотикон, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку

Я з усім упорався

Мене урок розлютив

Чекаю на наступний урок

Все було легко та просто

Було складно та нічого не зрозуміло

Більше сміху ніж навчання

Я дуже втомився